

دانشگاه مجازی المصطفی

معاونت پژوهشی و تولید

گزارش نشست علمی پژوهشی

عنوان نشست	بررسی مابیت و کارکرد هوش معنوی در زندگی انسان از منظر قرآن و حدیث
موضوع نشست	هوش معنوی
سخنران	دکتر سید محمد طباطبائی (استاد همکار دانشگاه مجازی)
زبان ارائه	فارسی
زمان برگزاری	18 دی 1401
مکان برگزاری	سالن جلسات دانشگاه مجازی
تعداد شرکت کنندگان	38 نفر آنلاین و 6 نفر حضوری
لینک دسترسی به محتوای نشست	https://live.mou.ir/pp7bgl38cnd9/

متن نشست

بسم الله الرحمن الرحيم

بررسی مابیت و کارکرد هوش معنوی در زندگی انسان از منظر قرآن و حدیث

این نشست علمی در تاریخ 18 دی ماه 1401 به همت معاونت پژوهش دانشگاه مجازی برگزار گردید. در زیر گزارشی از اهم موضوعات ارائه شده در این نشست علمی که بسیار کاربردی بود و مورد استقبال مخاطبان قرار گرفت، ارائه می گردد:

استاد محترم در ابتدا نشست به تقسیم های مختلف هوش اشاره کردند و اینکه هوش معنوی یکی از انواع هوش است که از نقش حساسی در میان انواع دیگر برخوردار است و دروازه ورود به برخی از انواع دیگر به شمار می رود. با توجه به قابلیت و حساسیت و اهمیت این مفهوم و چالش-برانگیز بودن آن، ما در این نشست به شناسایی و معرفی هوش معنوی پرداخته و نقش آن را در زندگی در روانشناسی و در آیات قرآن متذکر شدیم. به منظور بیان جایگاه و نقش هوش معنوی در قرآن، در این نشست مفاهیم مهم دیگری مثل تاب‌آوری و شفای درون در نسبت با مقوله هوش معنوی نیز پرداخته شده و تحلیل گردیده است. در این راستا، ضمن بررسی متون روانشناسی در زمینه هوش معنوی، از قرآن و روایات نیز بهره برده و رهیافت های دین اسلام پیرامون مفهوم و جایگاه هوش معنوی بررسی نمودیم.

ایشان در بخش دیگری از سخنان خود اشاره کردند که هوش از مفاهیمی به شمار می رود که ابعاد، تظاهرات، مختصات، و انواع آن همواره مورد توجه بوده و هست و در این میان هوش معنوی یکی از ابعاد هوش و از عرصه هایی به شمار می رود که اخیراً معرفی و در یافته های دانشمندان معاصر مورد شناسایی و توجه واقع شده است.

از آنجا که تحقیقات صورت گرفته در این زمینه، قدم های نخست خود را در مسیر انتظام طی می کند، شناخت و تبیین این موضوع از زوایای مختلف، امری است که مقابل تحقیقات محققان قرار دارد، ضروری است که در این راه، تحقیقاتی ارزشمند به انجام رسد و نظرات دانشمندان در موردش به خوبی تبیین شود.

هدفی که در این نشست دنبال میشود، بررسی تطبیقی متون قرآنی روایی و روانشناسی در جهت شناساندن هوش معنوی و ارایه اطلاعاتی است که به تبیین روش اندازه گیری و تعیین مداخلات مؤثر در افزایش این بعد از هوش کمک می کند.

شایان ذکر است از آنجا که نمایاندن اثرات و عرصه‌های تأثیر پذیر این عامل به تبیین جایگاه و اهمیت نقش هوش معنوی کمک می‌کند؛ ما در این نشست تلاش کردیم که با بیان عملکرد هوش معنوی و مولفه های آن، ارزش و اهمیت هوش معنوی را به خوبی نمایانده و حیطه اثرات آن را شناسانده و مورد توجه محققان قرار دهیم.

لازم به ذکر است که پس از بررسی متون روانشناسی و اسلامی در رابطه با هوش معنوی، در این نشست پژوهشی مطالب و نکته های جدید را در قالب یافته های ذیل ارائه گردید:

* هوش سازه یا صفتی با تفاوت‌های فردی، و یک برچسب کلی برای گروهی از فرایندهاست که از رفتارها و پاسخ‌های آشکار افراد استنباط می‌شود. این مفهوم، تا اندازه‌ای شبیه اصطلاح "نیرو" در فیزیک است که هر دو به شخص امکان می‌دهند تا درباره انواع خاصی از رویدادهای عینی بحث و بررسی کند و تعمیم دهد. اما ابهام موجود در اصطلاح "هوش" سبب شده است که از پیش فرض‌های فلسفی، مباحث سیاسی، موضوعات اجتماعی و محدودیت‌های قانونی تأثیر پذیرد و در چارچوب بافت این عوامل تنظیم و صورت‌بندی شود.

* علیرغم بررسی‌ها و نظریه‌های متفاوت، هنوز صاحب‌نظران به همسویی کلی در مورد ابعاد گوناگون هوش معنوی دست نیافته‌اند. در بین نظریات مطرح، نظریه گاردنر از مقبولیت بیشتری در بین نظریات برخوردار هستند.

نظریه هوش چندگانه هوارد گاردنر شامل:

- هوش کلامی: توانایی تفکر بیانی و کلامی و استفاده از زبان برای بیان منظورها
- هوش منطقی - ریاضی: توانایی انجام عملیات ریاضی
- هوش فضایی: توانایی تفکر سه‌بعدی
- هوش بدنی - جنبشی: توانایی دستکاری اشیا و تبحر جسمی
- هوش موسیقایی: حساس بودن نسبت به زیر و بم آهنگ، ریتم و تن صدا
- هوش بین فردی: توانایی درک دیگران و تعامل مؤثر با آنها
- هوش درون فردی: توانایی فهم خود
- هوش طبیعی: مشاهده الگوهای طبیعت و فهم نظام‌های طبیعی و مصنوعی ساخت انسان
- هوش وجودی: ظرفیت مطرح کردن سؤالات وجودی
- هوش معنوی: ظرفیت بالابردن معنویت در افراد

* آنچه ما در زمینه هوش معنوی از منظر قرآن و روایات بررسی میکنیم اگرچه نگاهی تطبیقی به مباحث اندیشمندان غرب دارد لیکن از نظر مبانی و روش شناسی کاملاً متفاوت با نگرش غرب می باشد.

* ما برای بومی سازی اندیشه های جدید دانشمندان غربی لازم است ابتدا به تحلیل مبانی و اندیشه های آنها پردازیم و سپس بر اساس اندیشه ها و مبانی و روش شناسی اسلامی خصوصا آیات قرآن مباحثی مثل هوش معنوی را بومی سازی کنیم.

در انتها نشست استاد محترم به جمع بندی از مطالب مطرح شده پرداختند و اینکه در آیات قرآن مفاهیمی همچون «عقل»، «لُب»، «حکمت»، «فطنت» و در روایات اسلامی مفاهیمی همچون «عقل قدسی»، «عقل نوری»، «عقل مصباحی» و «کیاست» را می توان معادل و مترادف با مفهوم هوش معنوی دانست. تحقیقات آینده با کاربری روش های متفاوت تحقیق، ابعاد دیگری از مصادیق هوش معنوی و ارتباط آن با شفای درون را از منظر قرآن روشن تر خواهد کرد. و در پایان به سوالات مخاطبین آنلاین و حضوری پاسخ های لازم را ارائه کردند.

مستندات نشست

نشست علمی پژوهشی

بررسی ماهیت و کارکرد

هوش معنوی در زندگی انسان

از منظر قرآن و حدیث

دانشگاه مجازی المصطفی
معاونت پژوهش

دکتر سید محمد طباطبائی

استاد همکار دانشگاه مجازی

محور های قابل ارائه

- ✓ مفهوم هوش معنوی
- ✓ هوش معنوی از دیدگاه روانشناسان
- ✓ مفهوم یابی معادل هوش معنوی در قرآن و روایات و مصادیق هوش معنوی
- ✓ ارتباط هوش معنوی با عقل و نقش فراست در ارتقای معنویت
- ✓ عقل نوری، عقل قدسی و عقل رحمانی و ارتباط آن با هوش معنوی

زمان و محل برگزاری

یکشنبه ۱۸ دی ماه ۱۴۰۱
ساعت ۱۳:۰۰

خیابان ساحلی جنوبی، نبش پل ۹ دی، دانشگاه مجازی المصطفی، طبقه سوم، سالن جلسات

حضور و مجازی

More information call us
025-32114171

همراه با اعطای گواهی

live.mou.ir/research

لینک شرکت در نشست

Video (1)

pajohesh Department

Chat (Everyone)		Attendees (29)	
pajohesh Department: ۱۳ ساعت سلام و عرض ادب		pajohesh Department	
pajohesh Department: تا زمانی بیگانه جلسه برگزار خواهد شد		Hosts (1)	
12066: موکم ۱ مضمون منتظر سلام حل		pajohesh Depart...	
13163: بی‌روزی مری محمدرضا بنیاد - بی‌سلامت هسته بنیاد		Presenters (0)	
سلام نیور حس‌رفته		Participants (28)	
12512216: ون کد اداری حس‌رفته هه نیور حس‌رفته		11705	
51978-hosseini: سلام طبیک		11725	
کم و تشکر از زحمات سلام حل بی‌عفت و محبت		12066	
typing...		12116-sajadipannah	
		12343	
		12469-abdolMajid T...	
		12621	

Video (1)

pajohesh Department

Chat (Everyone)		Attendees (28)	
12066: موکم ۱ مضمون منتظر سلام حل		Active Speakers	
13163: بی‌روزی مری محمدرضا بنیاد - بی‌سلامت هسته بنیاد		Hosts (1)	
سلام نیور حس‌رفته		pajohesh Department	
12512216: ون کد اداری حس‌رفته هه نیور حس‌رفته		Presenters (0)	
51978-hosseini: سلام طبیک		Participants (27)	
کم و تشکر از زحمات سلام حل بی‌عفت و محبت		11705	
د لغوی مضمون بنیاد نسبت به بی‌عفت و محبت سلام حل نیور حس‌رفته		11725	
و مدیریت ویدئو گفتگو به حضور هوش معنوی بنیاد نیور حس‌رفته		12066	
ایمانی ح استقامت محبت هوش و معنوی بنیاد ترک		12116-sajadipannah	
همه‌ان گرامی سوالات خود را مطرح نماید		12343	
کتابچه: چگونه هوش معنوی نیور حس‌رفته		12469-abdolMajid T...	
		12621	

Adobe Connect - بررسی ماهیت و کارکرد هوش معنوی در زندگی انسان از منظر قرآن و حدیث - سید محمد طباطبایی- 18 آبان 1401

poster. Dr. tabatabaei. 18 Day 1401.jpg

Video (1)

pajohesh Department

Chat (Everyone)

12066: منون . منتظری-سلام تل

13163: سلام خلیکم ۱۳۱۶۳: پیروگری، محققان هوش معنوی، سید محمد طباطبایی

12512216: سلام عزیزان

51978-hossein: سلام عزیزان

11705: سلام عزیزان

12066: سلام عزیزان

12116-sajadipannah: سلام عزیزان

12343: سلام عزیزان

12469-abdolMajid T...: سلام عزیزان

12621: سلام عزیزان

13137: سلام عزیزان

Attendees (24)

pajohesh Department

Hosts (1)

Participants (23)

11705

12066

12116-sajadipannah

12343

12469-abdolMajid T...

12621

13137

